

Επιμέλεια:
ΚΩΣΤΑΣ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

1821

Δρόμοι της φωτιάς

ΟΔΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΡΑΡΑΔΙΑΜΑΝΤΟΡΟΥΛΟΥ

**ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ:
ΜΕΤΑΞΥ 1875 ΚΑΙ 1894**

Ο Ι. Παπαδιαμαντόπουλος έζησε όλη του τη ζωή με βαθύτατη προσήλωση στην Ορθόδοξη Εκκλησία, καθώς και οι δυο παππούδες του ήταν ιερείς. Ήταν ελεήμονας και ίσως έτσι εξηγείται η ανιδιοτέλεια με την οποία διέθεσε την περιουσία του στον Αγώνα

Η βρύση που έφτιαξε στην ιερά μονή Ομπλού ο Παπαδιαμαντόπουλος, διασώζεται ακόμη και σήμερα

Ο Ιωάννης Παπαδιαμαντόπουλος (στην ένθετη φωτογραφία η προτομή του στην πλατεία Φιλικών στα Ταμπάχανα) θυσίασε όλη του την περιουσία για την ελευθερία της Ελλάδας, αφήνοντας την τελευταία του πνοή κατά την ηρωική Εξοδο του Μεσολογγίου τη νύκτα μεταξύ 10ης και 11ης Απριλίου 1826

Ιωάννης Παπαδιαμαντόπουλος Ο «υπηρέτης» του έθνους

Στο επόμενο
Γεώργιος
Γιαννιάς

«Κι αν σήμερα στην εποχή που ζούμε, μια τίμια ψυχή έχει χρέος να μισεί τη σημερινή οργάνωση του κόσμου, είναι όχι γιατί υπάρχουν αρχόντοι και δούλοι, παρά γιατί οι αρχόντοι οι σημερινοί έχασαν τις παλιές αρχοντικές αρετές και κατάντησαν μέσα τους δούλοι».

ΔΕΝ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ να το θέσει καλύτερα ο Καζαντζάκης. Ολοι οι αρχόντοι, όμως, κατάντησαν δούλοι; Το πρόσφατο παράδειγμα του Ιάκωβου Τσούνη που άφησε όλη του την περιουσία στον Ελληνικό Στρατό, αποδεικνύει το αντίθετο. Το ίδιο και η περίπτωση του σημερινού πρωταγωνιστή στους «Δρόμους της Φωτιάς», του Ιωάννη Παπαδιαμαντόπουλου, ο οποίος από εκείνο το δειλινό της 21ης Μαρτίου 1821, όταν οι Τούρκοι πυρπόλησαν το αρχοντικό του και σκότωσαν τον θείο του, φόρεσε την κλέφτικη κάπα και τα τσαρούχια, κοιμόταν στο ύπαιθρο, μέσα σε καλύβες και γνώρισε μεγάλες κακουχίες και στερήσεις, με έναν μονάχα πόθο, την ελευθερία της πατρίδας.

Η ΜΑΚΡΙΝΗ καταγωγή του ήταν από τα Κατσανοχώρια της Ηπείρου και το πραγματικό του επώνυμο ήταν Μαργαρίτης, όμως το άλλαξε ο πατέρας του, Γεώργιος, ερχόμενος στην Πάτρα προς τιμήν του δικού του πατέρα που ήταν ιερέας, του παπα-Διαμάντη, ο οποίος κατέφυγε στο Αιτωλικό κληνημένος από τους Τούρκους.

ΟΤΑΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕ η Επανάσταση, η περιουσία του Ιωάννη Παπαδιαμαντόπουλου αριθμούσε περί τα 3.000.000 γρόσια. Πηγή πλούτου το εμπόριο σταφίδας από την Κωνσταντινούπολη και την Αλεξάνδρεια, μέχρι τη Μασσαλία, την Τεργέστη και τη Μάλτα. Ήταν ιδιοκτήτης 30 καταστημάτων στην Πάτρα, πέντε αρχοντικών, δύο αποθηκών οίνου, δύο ελαιτριβείων και τεραστίων εκτάσεων στο Σαραβάλι, στον Άγιο Διονύσιο και στον Άγιο Δημήτριο, εκεί όπου ήταν η βάση του, όπως ίσχυε πολλούς αιώνες πριν και για τη Βυζαντινή αρχόντισα, Δανιηλίδα. Ήταν, όμως, και πλοιοκτήτης (είχε στην κατοχή του 16 γαλαξιδιώτικα πλοία, έχοντας σκοπό να φτιάξει στόλο που να φτάνει ως την Αμερική), αλλά και τραπεζίτης, στην τράπεζα του οποίου κατέθεταν τις οικονομίες τους οι Ρούφοι, ο Λόντος, κ.ά.

ΚΙ ΟΜΩΣ, αυτός ο ζαμπλουτος άνθρωπος, ο μυημέ-

☑ Ο Ιωάννης Παπαδιαμαντόπουλος γεννήθηκε, σύμφωνα με χειρόγραφο του γιου του Παναγιώτη, στην Κόρινθο τον Μάρτιο του 1766.

☑ Απέκτησε πολλά παιδιά, αλλά επέζησαν μόνον έξι γιοί, οι Αναστάσιος, Παναγιώτης, Σπυρίδωνας (υποστράτηγος και υψασπιστής του βασιλέα Γεωργίου Α'), Δημήτριος (πατέρας του Ελληνογάλλου ποιητή Ζαν Μορέας), Κωνσταντίνος και Αδαμάντιος.

☑ Η πλατεία Ομονοίας στην Πάτρα έχει μετονομαστεί από τον περασμένο αιώνα σε πλατεία Παπαδιαμαντόπουλου (μέχρι εκεί έφταναν τα κτήματά του στην Ανω Πόλη).

☑ Με ενέργειές του δημιουργήθηκε σύστημα υδροδότησης στην ιερά μονή Ομπλού.

☑ Συμμετείχε στη σύσκεψη της Βοστίτσας και συγκρότησε σώμα έμμισθων ενόπλων υπό τους Παναγιώτη Καρατζά και Παναγιώτη Ανδριτσόπουλο, ζώντας ως πρωταγωνιστής τα γεγονότα στην Πάτρα το διάστημα 21-25 Μαρτίου 1821.

☑ Στις 26 Μαρτίου υπέγραψε ως «Μινίστρος» των Εξωτερικών της Ελλάδας την ιστορική εγκύκλιο «προς τας Αυγούστας Αυλίας» των ευρωπαϊκών κρατών, ενώ στην συνέχεια διορίστηκε «γενικός φροντιστής του στρατοπέδου Παλαιών Πατρών».

☑ Ήταν τίμιος και αδέσποτος στις συναλλαγές του και με το ενωτικό του πνεύμα «γεφύρωσε» χάσματα. Του είχαν αναστεθεί, μεταξύ άλλων, η παραλαβή του Φρουρίου του Ναυπλίου, η διαχείριση των πλοίων Υδρας και Σπετσών, η είσπραξη των εισφορών της Ηλείας, η διαπραγμάτευση ξένων δανείων και η διαχείριση της Δυτικής Ελλάδας. Το τελευταίο ήταν που τον έφερε στο Μεσολόγγι...

νος στη Φιλική Εταιρία από το 1819, προτίμησε να θυσιάσει τα πάντα για την πατρίδα. Κι όταν λέμε τα πάντα, εννοούμε τα πάντα!

«ΘΑ ΠΑΣ σε σίγουρο θάνατο, μείνε λίγες ημέρες ακόμπ...», του έλεγαν η γυναίκα του, Ελένη Καλαμογάρτη, της γνωστής αρχοντικής οικογένειας και τα παιδιά τους, όταν πήγε σε αποστολή στη Ζάκυνθο τον Γενάρη του 1826 για να προμηθευτεί σιτάρι και καλαμπόκι για τους συμπολιορκούμενους του στο Μεσολόγγι. «Ορκίστηκε να πεθάνω μαζί με τους άλλους, δεν θα τους εγκαταλείψω», ήταν η απάντηση του Παπαδιαμαντόπουλου.

ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟ του ίδιου έτους η Φρουρά του Μεσολογγίου είχε ήδη αποσκελετωθεί από την πείνα. Ανθρωποί έπεφταν νεκροί στους δρόμους. Ο Παπαδιαμαντόπουλος υπέφερε από ποδαγλία και οξείες ρευματισμούς. Αχώριστη συντροφιά του ένα λευκό άλογο κι ένας σποτός σκύλος. Το πρώτο, που σκόπευε να το καβαλήσει στην Εξοδο, το έδωσε σε πεπνυμένους στρατιώτες να το φάνε για να τους χωρίσει από έναν καβγά. Το δεύτερο, του το μαγείρεψε, εν αγνοία του, ο υπηρέτης του, την παραμονή της Εξόδου. «Τυφλοπόντικας αφέντη, τόβρα τυχερά σε μια τρύπα, χωμένο μέσα στο κόμμα. Ετσι θα πάρεις λίγη δύναμη να ξεκινήσουμε για την Εξοδο», του διακαυλογήθηκε. Όταν, όμως, ο Παπαδιαμαντόπουλος φώναξε τον σκύλο του για να του πετάξει τα κόκκαλα και αυτός δεν φαινόταν πουθενά, ο ίδιος κατάλαβε την αλήθεια. «Καλύτερα να πέθαινα της πείνας, παρά να μου σφάξεις το σκυλί», έλεγε και ξαναέλεγε. Κι ο υπηρέτης του προσπάθησε να τον παρηγορήσει: «Αύριο πεθαίνεις κι η αφεντιά σου κι εγώ, μα το σκυλί σου θα πούμε πως μας έσωσε για να πεθάνουμε σαν άνδρες, ορθοί στα ποδάρια μας κι όχι να πέσουμε στο δρόμο άψυχοι από την πείνα». Οπως κι έγινε, με τους Τούρκους να αιχμαλωτίζουν τον πατρινό άρχοντα και να τον αποκεφαλίζουν, κατά τη μαρτυρία Γάλλου αξιωματικού...

ΚΙ ΕΤΣΙ ΕΦΥΓΕ ένας μεγάλος Έλληνας, για τον οποίο ο λαός μας τραγούδησε:

«Σύρε πουλί μ' στη Ρούμηλη, σύρε στο Μεσολόγγι, να πεις στον Διαμαντόπουλο και τον Κίτσο Τζαβέλα, μεντάτι να μην καρτερούν, ζαχρέ να μην προσμένουν, Μπράϊμ πασάς ξεστράειψε με δεκοκτώ χιλιάδες...».